

Portrett av Rolf Jacobsen, 1933
Foto: Hugo Wickman/Nasjonalbiblioteket

ROLF JACOBSEN

Forfatteren Rolf Jacobsen kom til Hamar i 1949. Da hadde han allerede skrevet to bøker, men det var det nesten ingen som visste. Han fortalte det vel ikke selv heller, for han var nemlig nokså beskjeden. I 1933 og 1935 ga Gyldendal Norsk Forlag ut de to diktsamlingene *Jord og jern* og *Vrimmel*.

I Hamar begynte Rolf Jacobsen å arbeide hos Gravdahl Bokhandel. En dikter må som regel ha en vanlig jobb for å tjene nok penger. Man blir fattig av å være forfatter – hvis man ikke selger tusenvis av bøker, og det er det ikke mange forfattere som gjør. Heller ikke Rolf Jacobsen. Han skrev litt uvanlige dikt som virket nokså rare den gang. Nå er det så mange som har vent seg til stilen hans at han har blitt landskjent og litt verdensberømt også. Diktene til Rolf Jacobsen er oversatt til mange forskjellige språk.

Men hva er en dikter – og hvordan kommer han på alt det han skriver? Det er lettere å spørre om dette enn å svare på det. La oss likevel prøve!

Folk som begynner å skrive sånn for seg selv, har ofte noe på hjertet, som vi sier. Og hvordan får man noe på hjertet? Jo, det får man hvis man er trist, har noen vonde opplevelser i livet eller er ensom – for eksempel. Det kan også være at man står litt på sidelinjen og liksom ser på det som foregår. Selv om det er ganske hverdagslig det man kikker på, så er det også ganske merkelig eller underlig. Unger kan ha et slikt blikk på de voksne, og de kan komme til å servere noen sannheter fordi de sier noe direkte og er ærlige omtrent som diktere.

Et siste poeng skal vi også legge til: Diktere er eksperter på språk. De prøver ofte å si ting på nye eller på helt sære måter. Kanskje gjør de det for å riste oss andre ut av

det altfor vanlige og kjedelige hverdagsspråket. De fleste snakker nok «på autopilot». Det er kanskje ikke så farlig. Men hva om de også tenker «på autopilot»? Det er verre.

De forfatterne som skriver dikt, prøver å si ting superkort – litt som ordtak eller en slags gåter. Kanskje skjønner den som leser ikke meningen med en gang. Det er ofte litt ullent. Skal du lese sånne korte tekster, må du sette ned farten og koble inn både hjernen og hjertet. Det nytter ikke å bare skumme kjapt gjennom. Kanskje du elsker rim og rytme, tulleord og babbel? Husk at babbel ikke bare er tull! Og det som skal være så seriøst og viktig, er noen ganger det tommeste preik. Det er ikke alle som tenker over det, men mange vet det uten å være klar over det – og dikterne vet det. Om Rolf Jacobsen visste det, er ikke godt å si. Jeg tror likevel han ville ha kjent seg igjen i det som står her.

Rolf Jacobsen kjente at han sto på sidelinjen da han flyttet til Hamar. Han har sagt at han følte seg som en utlending. Familien hans bodde på Kongsvinger mens han leide et lite værelse i byen. Penger hadde han svært lite av, for dem sendte han til kona og ungene. Etter jobben satt han på en billig kafé og skrev tanker og ideer i en notisbok. Etter hvert som det ble mange strøtanker, samlet han dem og sorterte litt. Sakte, men sikkert ble det til dikt. Diktene skrev han på nytt – mange ganger. Når han hadde en hel bunke, kunne det bli til en diktsamling.

I løpet av livet skrev Rolf Jacobsen bare tolv slike diktsamlinger, men da var omtrent hvert eneste ord veid på gullvekt.

I heftet «Diktene mine» finner du fem korte dikt som Rolf Jacobsen har skrevet. Det blir som en liten smaksprøve. Kanskje må du lese diktene to–tre ganger for at du skal skjønne litt. Prøv å lese dikt høyt – sånn for deg selv. Så leser du for andre! Vil du lese mer? Bruk biblioteket!

I «Diktene mine» er det også noen blanke sider til dine ord. Det er forskjell på en seriøs forfatter og en amatør. Men alle begynner som amatør. Forfatteren har mer peiling på å lese og skrive. Slik var det i hvert fall med Rolf Jacobsen. Han startet med å skrive alt mulig forskjellig mens han gikk på skolen. Til slutt skjønnte han at det han drev på med, var veldig viktig. Noen år etterpå forsto andre det også, og nå i dag er det mange som har stor glede av å lese diktene hans. Rolf Jacobsen døde i 1994, nesten 87 år gammel. Men ordene hans lever videre.

STEINAR LABERG

(for Rolf Jacobsens Venner)